

Länsstyrelsen
Västerbotten

Övning Vildälv

Utvärderingsbestämmelser

Regional samverkansövning 2013-05-29 i
Västerbottens- och Norrbottens län

Innehållsförteckning

1. INLEDNING	2
1.1 Bakgrund	2
1.2 Syfte	2
1.3 Målformulering.....	2
2 UTVÄRDERINGSORGANISATION	2
2.1 Utvärderingsledare	2
2.2 Lokala utvärderare	2
2.3 Observatörer	3
2.4 Arbetsuppgifter för en lokal utvärderare	4
2.4.1 Arbetsuppgifter före övningen	4
2.4.2 Arbetsuppgifter under övningen.....	4
2.4.3 Arbetsuppgifter efter övningen	4
2.5 Genomgång för lokala utvärderare	4
3 UTVÄRDERINGSMETOD	5
3.1 Vad ska utvärderas?.....	5
3.2 Hur ska det utvärderas?	5
3.2.1 Enkäter.....	5
3.2.2 Observationer	6
3.2.3 Dokumentation	6
3.3 Utvärderingsunderlag	7
3.3.1 Utdelning av utvärderingsunderlag	7
3.3.2 Återlämning av utvärderingsunderlag	7
4 UTVÄRDERINGSRAPPORT	7
4.1 Tidsplan	7
4.2 Innehåll i rapporten.....	8
5 UTVÄRDERINGSSEMINARIUM	8
6 IMPLEMENTERING AV UTVÄRDERINGSRAPPORTEN RESULTAT	8
6.1 Rapportens spridning.....	8
6.2 Återrapportering till MSB	8

Bilagor (delas ut i särskild ordning)

- Bilaga 1 PM för genomgång efter övning
- Bilaga 2 Utvärderingsenkät för planeringsprocessen
- Bilaga 3 Utvärderingsenkät för deltagare i seminariedagen den 18 april
- Bilaga 4 Utvärderingsenkät för övningsdeltagare den 29 maj
- Bilaga 5 Utvärderingsenkät för motspelet
- Bilaga 6 Utvärderingsenkät för lokala övningsledare och lokala utvärderare
- Bilaga 7:1-23 Utvärderingsprotokoll för lokala utvärderare
- Bilaga 8 Observationsprotokoll för Rakel

1. Inledning

1.1 Bakgrund

Utvärderingsbestämmelser för regional samverkansövning Vildälv ska ses som ett komplement till *Övningsledningsbestämmelser* och måste läsas parallellt även med *Övningsbestämmelser* för att få en bild av övningen. Uppgifter som står i något av dessa dokument upprepas därför inte.

1.2 Syfte

Syftet med *Utvärderingsbestämmelser* är att på ett noggrant sätt beskriva utvärderingsprocessen för övning Vildälv. Dokumentets målgrupp är främst personal tillhörande utvärderingsorganisationen, men kan med fördel läsas av både övade personer och övningsledningspersonal.

1.3 Målformulering

I övningen har aktörerna gemensamt formulerat övergripande mål med tillhörande indikatorer. Bedömningen av måluppfyllnaden för dessa leds av utvärderingsledaren. Varje aktör har därefter formulerat egna delmål med tillhörande indikatorer. Bedömningen av måluppfyllanden av dessa delmål görs av lokala utvärderare.

Övningens modell för målformulering framgår av *Övningsbestämmelser*. Om ett delmål inte bedöms vara uppfyllt måste lokal utvärderare beskriva orsaken till detta samt om möjligt ge förslag till hur målet kunde ha uppnåtts.

Respektive aktörs delmål återfinns i bilaga 2 till *Övningsbestämmelser*. Aktörnas indikatorer till delmålen framgår av bilaga 1 till *Övningsledningsbestämmelser*.

2 Utvärderingsorganisation

2.1 Utvärderingsledare

Utvärderingsledaren, Thomas Bengtsson MSB Sandö, är ansvarig för den gemensamma utvärderingen och tillhörande utvärderingsrapport.

2.2 Lokala utvärderare

Lokala utvärderare finns hos de aktörer som formulerat delmål med indikatorer enligt följande.

Aktör

Arjeplogs kommun

Arvidsjaur kommun

Boliden Mineral

Försvarsmakten MRN

Landstinget Norrbotten

Lokal utvärderare

Robert Samuelsson, Räddningstjänsten Arjeplog

Nina Ström, Jokkmokks kommun

Michael Sandberg, Boliden mineral AB

Stefan Janse, Försvarsmakten

Petter Nordqvist, NLL

Aktör	Lokal utvärderare
<i>Landstinget Västerbotten</i>	Noomi Jonsson, VLL
<i>Lycksele kommun</i>	Jonas Hallin, Åsele kommun
<i>Länsstyrelsen Norrbotten</i>	Åke Lindahl, Beredskapsdirektör emeritus
<i>Länsstyrelsen Västerbotten</i>	Torleif Michelle, Länsstyrelsen Gävleborg Claes Ahlström, Länsstyrelsen Jämtland David Nordin, Länsstyrelsen Kalmar
<i>Malå kommun</i>	Camilla Adolfsson, Umeå kommun
<i>MSB</i>	Haldor Stolt, MSB
<i>Norsjö kommun</i>	Emma Larsson, Norsjö kommun
<i>Polismyndigheten Västerbotten</i>	Hans-Olof Markström, Polismyndigheten Västerbotten
<i>Räddningstjänsten Skellefteå</i>	Martin Feuk, Umeå brandförsvär
<i>Skellefteå kommun</i>	Dan Gieonsson, Umeå kommun Tommy Lindvall, Bodens kommun Urban Rönnbäck, Luleå kommun
<i>Skellefteå Kraft</i>	Christer Andersson, Skellefteå Kraft
<i>Skellefteälvens Vattenreglerings företag (SVF)</i>	Per Elvnejd, SVF
<i>Sorsele kommun</i>	Herman Persson, Dorotea kommun
<i>SOS Alarm</i>	E.S.O
<i>Statkraft Sverige AB</i>	Karl-Anders Johansson, Statkraft Jone Johnsson, Tyréns AB
<i>Storuman kommun</i>	Jörgen Forslund, Nordmalings kommun
<i>Sveriges Radio P 4</i>	Thomas Rotermund, Sveriges Radio
<i>Vattenfall Vattenkraft AB</i>	Joakim Evertsson, Vattenfall

2.3 Observatörer

Ett antal observatörer kommer att finnas i övningen med särskilt syfte att studera Rakel- och WIS användningen. Dessa fördelas enligt följande.

Aktör	Observatör
<i>Länsstyrelsen Västerbotten</i>	Birgitta Åberg
<i>Skellefteåområdet</i>	Ingela Rundström
<i>Motspelet och Umeåområdet</i>	Bosse Edström

2.4 Arbetsuppgifter för en lokal utvärderare

2.4.1 Arbetsuppgifter före övningen

- Läsa in sig på aktörens ansvar och uppgifter samt delmål och indikatorer.
- Etablera en kontakt med aktören, lämpligtvis med lokala övningsledaren eller annan kontaktperson.
- Tittar på filmatiserad genomgång för lokala utvärderare och deltar i dialog via telefonkonferens.

2.4.2 Arbetsuppgifter under övningen

- Är utvärderingsledarens förlängda arm hos den övade aktören.
- Observerar, iakttagar samt **bedömer måluppfyllnad** av aktörens delmål och fyller i detta i utvärderingsprotokollet.
- Observerar, iakttagar samt **värderar indikatorer** till övningens övergripande mål och fyller i detta i utvärderingsprotokollet.
- Tillses att utvärderingsledaren på ett smidigt sätt kan få besöka övad aktör.
- Försöker uppskatta antalet övade hos aktören.

2.4.3 Arbetsuppgifter efter övningen

- Direkt efter övningen håller lokal utvärderare eller lokal övningsledare en kortare genomgång med de övade. Stöd för genomgången återfinns i **bilaga 1**.
- Samlar samman kopior på aktörens dokumentation i form av skriftliga beslut, dagböcker, loggar etc.
- Renskriver eget utvärderingsprotokoll digitalt. Om en aktör har flera utvärderare måste deras olika bedömningar sammanställas i ett utvärderingsprotokoll.
- Fyller i Enkät för lokala övningsledare och lokala utvärderare.
- Lämnar eller skickar insamlat material till utvärderingsledaren.

2.5 Genomgång för lokala utvärderare

Lokala utvärderare kommer att få tillgång till en genomgång inför övningen via en film på Youtube. Länk till filmen kommer att skickas ut till alla lokala utvärderare under vecka 18.

Eftersom filmen består av enkelriktad kommunikation ges även möjlighet till dialog med utvärderingsledaren via telefonkonferens. Denna konferens äger rum fredagen den 24 maj klockan 10.00. Deltagarna ringer, från fast telefoni 020-34 54 90 eller från mobiltelefon 08-34 54 90, möteskod 80 77 83.

3 Utvärderingsmetod

3.1 Vad ska utvärderas?

Övningen kommer i första hand att utvärderas genom en målbaserad utvärdering. Utvärderingens fokusområden kommer att vara.

- Planeringsprocessen inför övningen
- Övningens genomförande, format och upplägg
- Övningens övergripande mål
- Aktörernas delmål

3.2 Hur ska det utvärderas?

Underlag till utvärderingen kommer att utgöras av följande indata.

- Enkäter
 - för deltagare i planeringsprocessen
 - för övningsdeltagare vid seminariedagen 18 april
 - för övningsdeltagare vid simuleringsövning 29 maj
 - för motspelet den 29 maj
 - för lokala övningsledare och lokala utvärderare den 29 maj
- Observationer
 - lokala utvärderare under övningsdagen
 - utvärderingsledaren under övningsdagen
 - Rakelobservatörer under övningsdagen
- Dokumentation
 - utvärderingsprotokoll från lokala utvärderare
 - observationsprotokoll för Rakelobservatörer
 - loggar, dagböcker och annan dokumentation från övade funktioner.
 - loggar och annan dokumentation från motspelet
 - dokumentation från diskussioner vid utvärderingsseminarium 9 oktober

3.2.1 Enkäter

Enkäten för planeringsprocessen kommer att skickas ut via e-post den 27 maj till alla som deltagit i planeringen. Enkäten syftar till att ta reda på deras uppfattning om hur planeringsprocessen har fungerat samt delaktighet och transparens. Enkäten ska återsändas till utvärderingsledaren senast den 5 juni. **Se bilaga 2.**

Enkäten för deltagare i seminariedagen den 18 april kommer att ligga vid varje deltagares plats. Spelledaren uppmanar att den fylls i eftersom. I slutet på dagen samlas enkäten in av utvärderingsledaren. Enkäten syftar till att ta reda på deltagarnas uppfattning om seminariedagens format och programinnehåll. **Se bilaga 3.**

Enkäten för övningsdeltagare i övningsdagen den 29 maj fylls i direkt efter övningen under ledning av respektive lokala utvärderare alternativt lokal övningsledare. Om aktören har skiftbyte är det viktigt att även personalen som deltog i början av dagen får

möjlighet att fylla i enkäten. Enkäten syftar till att ta reda på deltagarnas uppfattning om övningens format samt de förberedelser som är gjorda inför övningsdagen. **Se bilaga 4.**

Enkäten för motspelet fylls i direkt efter övningen under ledning av spelledaren. Enkäten syftar till att ta reda på motspelets uppfattning om motspelets organisation, ledning och arbetsformer samt de förberedelser som är gjorda inför övningsdagen. **Se bilaga 5.**

Enkäten för lokala övningsledare och lokala utvärderare skickas ut med epost den 27 maj. Enkäten syftar till att ta reda på respondenternas uppfattning om hur övningen har bedrivits samt samarbetet inom övningsledningsorganisationen. Enkäten ska återsändas till utvärderingsledaren senast den 5 juni. **Se bilaga 6.**

3.2.2 Observationer

Syftet med lokala utvärderares observationer är att bedöma sin aktörs måluppfyllnad. Denna bedömning utgör en stor del av utvärderingsrapporten. Varje lokal utvärderare fyller i ett utvärderingsprotokoll. Lokala utvärderare bidrar också med observationer kopplade till övningens övergripande mål och fyller i dessa i utvärderingsprotokollet.

Syftet med Rakel- och WIS-observatörernas observationer är att särskilt titta på ett antal frågor kopplade till aktörernas användning av Rakel och WIS. Varje observatör fyller i ett observationsprotokoll samt bidrar med observationer kopplade till övningens övergripande mål om Rakel och WIS.

Utvärderingsledaren kommer att besöka ett antal aktörer under övningsdagen. Syftet med besöken är att göra observationer för att på ett övergripande plan få en bild av övningen. Observationerna ligger också till grund för att skapa förståelse för de texter som lokala utvärderare författar. Fotografering kommer också att ske i syfte att få bildmaterial till utvärderingsrapporten.

3.2.3 Dokumentation

Syftet med dokumentationen är att få ett likvärdigt underlag från samtliga aktörer för att kunna göra en tematisk utvärdering av olika företeelser i övningen. Dokumentationen utgörs av strukturerade loggar, dagböcker och utvärderingsprotokoll.

Utvärderingsprotokollet för lokala utvärderare består av flera delar varav vissa delar är specifika för varje aktör. Första delen är allmän information om aktörer. I den andra delen ska utvärderaren ge underlag via observationspunkter och bedömning av indikatorer kopplade till övningens övergripande mål. I händelseloggen ska utvärderaren fylla i relevant information i kronologisk ordning i syfte att utvärderingsledaren ska kunna få en uppfattning om tidsförlopp under övningen. Information som bör noteras kan till exempel vara:

- Intressanta och viktiga beslut som fattas.
- Tider för stabsorienteringar, pressmeddelande och presskonferenser.
- Samverkanskontakter som tas med andra aktörer.

Tyngdpunkt ligger på bedömningen av måluppfyllnaden. I anslutning till varje delmål har utvärderare möjlighet att notera iakttagelser och observationer samt en bedömning huruvida målet är uppfyllt. Delmålets indikatorer finns också förtecknade i en matris för

att underlätta bedömningsarbetet. Hur många indikatorer som ska vara uppfyllda för att målet ska bedömas som uppfyllt får avgöras subjektivt i en diskussion mellan respektive lokal övningsledare och lokal utvärderare. Protokollet avslutas med sammanfattande omdöme om aktören. **Se bilaga 7:1-23.**

Utvärderare ombedes också att samla in aktörens dokumentation från övningen i form av dagböcker, loggar, utdrag från WIS samt annan skriftlig information.

Observationsprotokollet för Rakel och WIS består av flera delar med frågor kopplade till aktörerna Rakel och WIS-användning. **Se bilaga 8.**

3.3 Utvärderingsunderlag

3.3.1 Utdelning av utvärderingsunderlag

De dokument som varje lokal utvärderare behöver för sitt arbete kommer att skickas ut med e-post efter vecka 317. Varje utvärderare svarar för att kopiera upp de antal som krävs, främst enkäten för övningsdeltagare.

3.3.2 Återlämning av utvärderingsunderlag

Lokala utvärderares insamlade material kan överlämnas till utvärderingsledaren i Umeå senast lunch den **30 maj**. Materialet kan därefter skickas med e-post till thomas.bengtsson@msb.se eller till Thomas Bengtsson, MSB Sandö, 872 64 Sandöverken senast den **5 juni**.

4 Utvärderingsrapport

4.1 Tidsplan

En preliminär plan för hur utvärderingsrapporten ska tas fram kan beskrivas enligt följande.

V 322	Övningen genomförs den 29 maj.
V 323	Sista dag för att skicka in material till Utvärderingsledaren är den 5 juni.
V 326	En remissutgåva skickas ut till deltagande aktörers lokala övningsledare varvid möjlighet ges att lämna synpunkter.
V 336	Sista dag för aktörernas synpunkter på remissversionen är den 6 september.
V 341	Utvärderingsseminarium den 9 oktober.
V 344	En slutrapport fastställs av Länsstyrelsen och skickas ut till aktörerna.

4.2 Innehåll i rapporten

Utvärderingsledaren lägger i samråd med länsstyrelsen upp dispositionen på utvärderingsrapporten. Innan rapporten fastställs ska respektive aktör fått chansen att lämna synpunkter, framförallt på eventuella sakfel. Följande punkter kommer att ingå i rapporten.

- Beskrivning och utvärdering av planeringsprocessen
- Beskrivning och utvärdering av övningsformatet
- Beskrivning och utvärdering av övningsscenario
- Beskrivning och utvärdering av övningens genomförande
- Utvärdering av uppställda mål. Avser både övningens övergripande mål samt delmål för respektive aktör
- Tematisk utvärdering av olika företeelser kopplade till övningens övergripande syfte (abduktiv ansats)
- Slutsatser och erfarenheter
- Rekommenderade åtgärder

5 Utvärderingsseminarium

Den 9 oktober 2013 kommer länsstyrelsen att anordna ett utvärderingsseminarium. Inbjudan kommer att skickas ut i slutet på augusti. Syfte med seminariet är dels att utgöra underlag för bedömningen av övningens övergripande mål och dels diskutera hur övningens resultat ska tas till vara. Vidare kommer även en gemensam åtgärdsplan att tas fram.

6 Implementering av utvärderingsrapporten resultat

6.1 Rapportens spridning

Rapporten kommer att tryckas i en begränsad upplaga och skickas till deltagande aktörer samt publiceras på länsstyrelsens webbplats <http://www.lansstyrelsen.se/vasterbotten>.

Rapporten kommer också att finnas tillgänglig på MSB:s hemsida under adressen <https://www.msb.se/sv/Utbildning--ovning/Ovningsverksamhet/Utvardering/>.

6.2 Åtterrapporering till MSB

Utvärderingsrapporten kommer att lämnas till MSB som en första återrapporering. Därefter kommer Länsstyrelsen att ta fram en åtgärdsplan som konkret ska visa

- vilka åtgärder som ska vidtas,
- vilken aktör som ska ansvarar för åtgärden samt
- när åtgärden ska vara genomförd.

Under 2014 redovisar Länsstyrelsen till MSB vilka åtgärder som genomförts.